

บทที่ 3 การคำนวณภาษีเงินได้

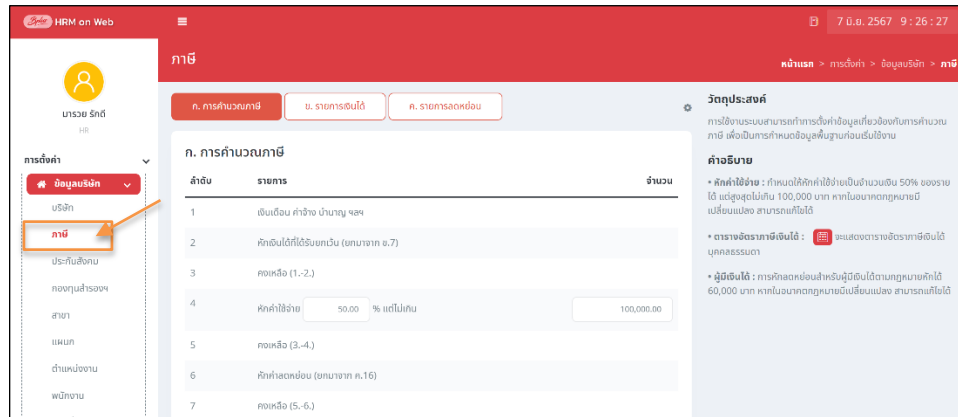
❖ วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถทำการตั้งค่าในส่วนการคำนวณภาษีเงินได้ เพื่อคำนวณภาษีได้อย่างถูกต้อง

❖ การคำนวณภาษีเงินได้

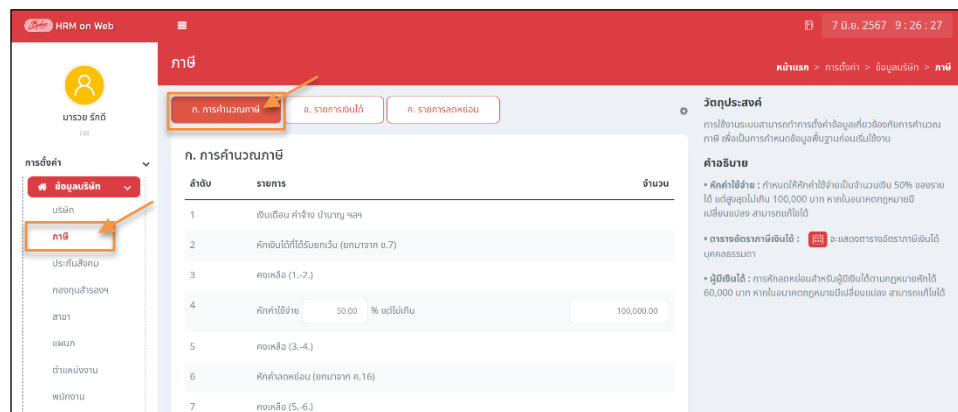
เป็นการตั้งค่าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณภาษี เพื่อเป็นการกำหนดข้อมูลพื้นฐานก่อนเริ่มใช้งาน โดยโปรแกรมจะทำการตั้งค่าตามมาตรฐานไว้เรียบร้อยแล้ว หากกฎหมายมีการเปลี่ยนแปลง สามารถเข้ามาแก้ไขได้ โดยวิธีการตรวจสอบและการตั้งค่า ดังนี้

➤ คลิกเมนู **ข้อมูลบริษัท** -> คลิก **ภาษี** จะปรากฏหน้าจอ ดังรูป

➤ โปรแกรมจะแบ่งการแสดงผลข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน คือ ก. การคำนวณภาษี ข. รายการเงินได้ และ ค. รายการลดหย่อน

1. ก. การคำนวณภาษี มีรายละเอียด ดังนี้

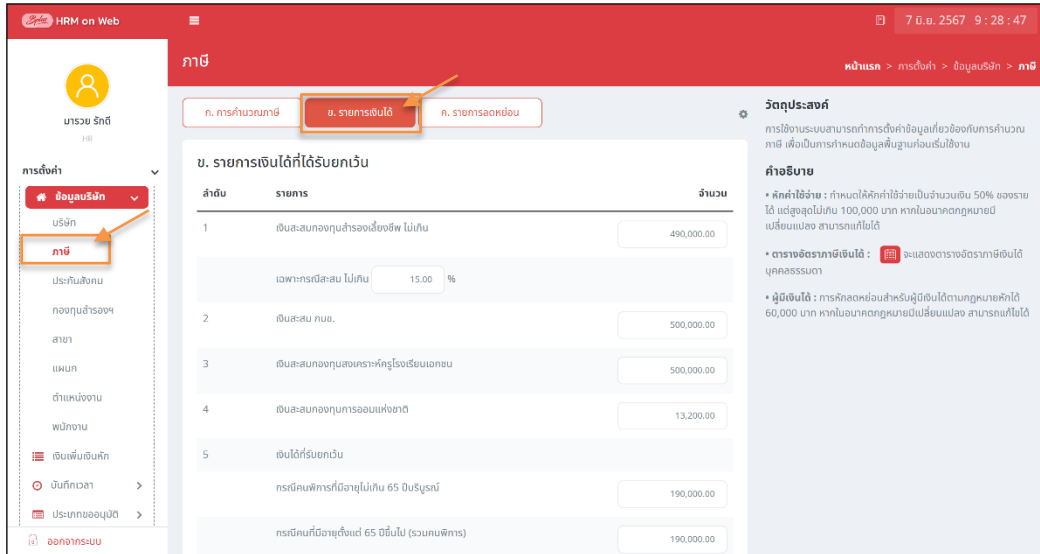
คำอธิบาย

- **เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ ฯลฯ** คือ เงินเดือน ค่าจ้าง ที่พนักงานได้รับทั้งปี ระบบจะคำนวณให้ Auto
- **หักค่าใช้จ่าย** คือ เงินค่าใช้จ่ายตามกฎหมายสรรพากร ที่กำหนดให้ผู้มีเงินได้สามารถนำเงินได้มาหักค่าใช้จ่าย ก่อนที่จะนำเงินไปคิดภาษี
- **หักเงินสนับสนุนการศึกษา** คือ เงินที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา หักได้ 2 เท่า ของจำนวนเงินที่จ่ายไปจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้คงเหลือหลังหักค่าใช้จ่าย และลดหย่อนแล้ว หากกฎหมายมีการปรับแก้ไขในอนาคต เข้ามาตั้งค่าได้
- **หักเงินบริจาค** คือ เงินที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการกุศล หักได้ตามเงินที่จ่ายไปจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้คงเหลือหลังหักค่าใช้จ่ายและลดหย่อนแล้ว (รวมกับหักเงินสนับสนุนการศึกษาแล้ว) หากกฎหมายมีการปรับแก้ไขในอนาคต เข้ามาตั้งค่าได้
- **คำนวณภาษีเป็นขั้นๆตามตาราง** คือ โปรแกรมตั้งค่าไว้ให้แล้ว สามารถคลิกไอคอน เพื่อตรวจสอบการตั้งค่าได้ หากอนาคตมีการปรับเปลี่ยนระบบจะมีการอัปเดตให้อัตโนมัติ
- **วิธีคำนวณภาษีระหว่างปี** คือ การกำหนดวิธีการคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่ายที่ต้องการให้โปรแกรมคำนวณสามารถเลือกวิธีการคำนวณภาษีได้ 2 แบบ คือ

- **ตามประกาศ ป.96/2543** : สำหรับวิธีการคำนวณภาษีวิธีนี้เป็นวิธีที่ถูกต้องตามที่กรมสรรพากรได้ประกาศไว้ การคิดคำนวณภาษีวิธีนี้ โปรแกรมนำรายได้ตามมาตรา 40 (1) ไปประมาณการโดยคูณจำนวนคราวที่จะต้องจ่าย (ต่อปี) แล้วนำมาหักค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อน และคำนวณภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้สำหรับบุคคลธรรมดา หากรายงานคราวที่จะต้องจ่ายทั้งปีเพื่อจ่ายเป็นเงินหัก ณ ที่จ่าย
- **ถัวเฉลี่ยเฉพาะทำงานตั้งแต่ต้นปี** : เป็นการคำนวณแบบถัวเฉลี่ย เฉพาะทำงานตั้งแต่ต้นปี วิธีนี้เป็นวิธีที่กรมสรรพากรยังไม่ได้ประกาศใช้ หากจะใช้วิธีนี้ควรใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ การคิดคำนวณภาษีวิธีนี้ โปรแกรมจะคำนวณภาษีโดยใช้วิธีถัวเฉลี่ยในการคิดเงินได้พึงประเมินระหว่างปีให้ (วิธีนี้จะใช้ได้กับพนักงานที่เข้างานก่อนปีปัจจุบันเท่านั้น) หากมีการปรับเปลี่ยนเงินได้ที่ได้ประจำ ณ ปัจจุบัน เช่น เงินเดือน, ค่าตำแหน่ง ฯลฯ โปรแกรมจะนำเงินที่ได้รับการปรับไปคูณจำนวนเดือนที่เหลือพร้อมนำไปบวกกับผลคำนวณเงินได้ประจำที่เคยได้รับมาก่อนงวดเงิน เดือนปัจจุบัน

ตัวอย่าง ปรับเงินเดือนในเดือนมีนาคม ในการคิดเงินได้พึงประเมิน ณ เดือนมีนาคมโปรแกรมจะนำเงินที่ได้รับการปรับไปคูณจำนวนคราวที่เหลือทั้งปี คือ 10 เดือน (นับ เดือน มีนาคม จนถึง เดือน ธันวาคม) แล้วนำไปรวมกับเงินเดือนที่ได้รับจริงในเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ หลังจากนั้นจึงนำไปหักค่าใช้จ่าย และค่าลดหย่อน แล้วคำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และหารด้วยจำนวนคราวที่ต้องจ่ายภาษีทั้งปีเพื่อเป็นภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

2. ข. รายการเงินได้ มีรายละเอียด ดังนี้

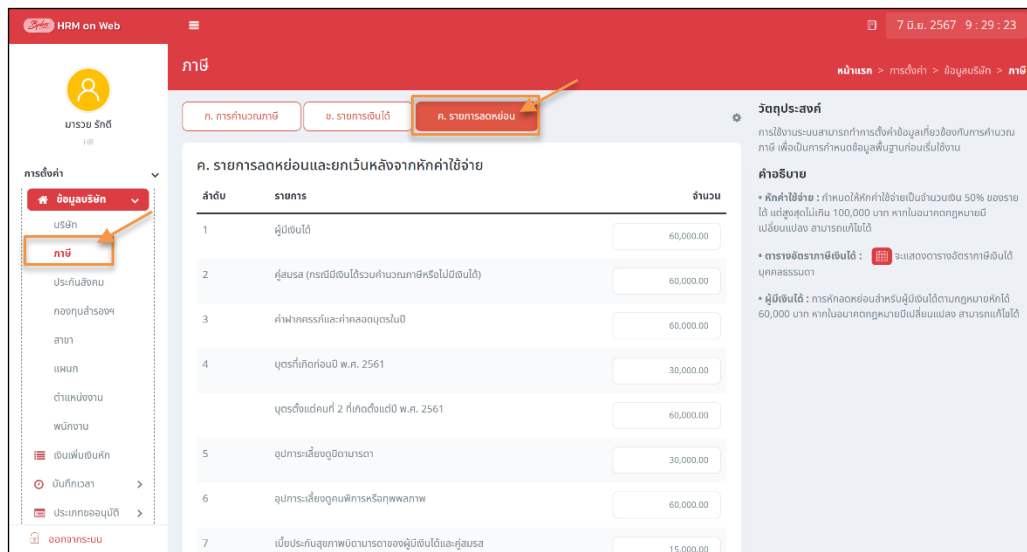
คำอธิบาย

- เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ คือ กรอกยอดเงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- เงินสะสม กบข. คือ เงินที่ได้จ่ายสะสมเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ สามารถยกเว้นได้ไม่เกิน 500,000 บาท
- เงินสะสมกองทุนสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชน คือ เงินที่ได้จ่ายสะสมเข้ากองทุนสงเคราะห์ครูเอกชน หักลดหย่อนได้ไม่เกิน 500,000 บาท
- เงินสะสมกองทุนการออมแห่งชาติ คือ เป็นการหักลดหย่อนกรณีมีสมัครเข้าสะสมเข้ากองทุนการออมแห่งชาติ หรือ กอช.สามารถนำไปหักลดหย่อนได้ตามจ่ายจริง แต่ไม่เกิน 13,200 บาท
- ผู้มีเงินได้ตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป หรือพิการไม่เกิน 65 ปี คือ รายการยกเว้นเงินได้สำหรับผู้มีเงินได้ที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป หรือผู้มีเงินได้เป็นคนพิการ และมีอายุไม่เกิน 65 ปี บริบูรณ์ในปีภาษีที่ได้รับ สามารถหักลดหย่อนได้สูงสุดไม่เกิน 190,000 บาท
- คู่สมรสผู้มีเงินได้ตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไปหรือพิการไม่เกิน 65 ปี คือ รายการหักลดหย่อนสำหรับคู่สมรสของผู้มีเงินได้ที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป หรือคู่สมรสของผู้มีเงินได้เป็นคนพิการที่ และมีอายุไม่เกิน 65 บริบูรณ์ในปีภาษีที่ได้รับ สามารถหักลดหย่อนได้สูงสุดไม่เกิน 190,000 บาท
- เงินชดเชยที่ได้รับตามกฎหมายแรงงาน คือ เป็นการระบุค่าลดหย่อนกรณีที่พนักงานได้รับเงิน

ชดเชยเพื่อออกจากงานและเป็นส่วนที่ไม่เกินค่าจ้าง หรือเงินเดือนค่าจ้างของการทำงาน 300 วันสุดท้าย แต่ไม่เกิน 300,000 บาท ทั้งนี้ จะต้องมิมีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 5 ปี (หากเกิน 5 ปี สามารถยกเว้นภาษีได้)

3. ค.รายการลดหย่อน มีรายละเอียด ดังนี้

เป็นรายการเงินลดหย่อนของผู้มีเงินได้ รวมถึงรายการหักค่าใช้จ่ายต่างๆ ของผู้มีเงินได้

คำอธิบาย

- **ผู้มีเงินได้** คือ การหักลดหย่อนสำหรับผู้มีเงินได้ตามกฎหมายหักได้ 60,000 บาท
- **คู่สมรส** คือ เป็นการหักลดหย่อน คู่สมรส กรณียื่นรวม ได้ 60,000 บาท
- **บุตรที่เกิดก่อนปี พ.ศ.2561** คือ การหักลดหย่อนบุตร ให้หักสำหรับบุตรชอบด้วยกฎหมาย หรือบุตรบุญธรรมของผู้มีเงินได้ ลดหย่อนได้ คนละ 30,000 บาท
- **บุตรตั้งแต่คนที่ 2 ที่เกิดตั้งแต่ปี 2561** คือ สำหรับบุตรคนที่ 2 เป็นต้นไป โดยเกิดตั้งแต่ปี พ.ศ.2561 เป็นต้นไป ลดหย่อนได้ 60,000 บาท แต่รวมกันต้องไม่เกิน 3 คน
- **อุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา** คือ ค่าลดหย่อนบิดามารดา กรณีผู้มีเงินได้และคู่สมรสที่มีเงินได้รวมกันรวมภาษีหรือคู่สมรสไม่มีเงินได้ อุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป สิทธิหักลดหย่อนได้คนละ 30,000 บาท
- **อุปการะเลี้ยงดูคนพิการ** คือ ผู้มีเงินได้ที่ได้อุปการะเลี้ยงดูคนพิการหรือคนทุพพลภาพ สามารถนำมาลดหย่อนได้คนละ 60,000 บาท

- **เบี้ยประกันสุขภาพบิดามารดา** คือ เงินสำหรับการประกันสุขภาพบิดามารดาของผู้มีเงินได้ ที่จ่ายเป็นเบี้ยประกันภัยตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 15,000 บาท
- **เบี้ยประกันชีวิตและเบี้ยประกันสุขภาพ** คือ เป็นค่าลดหย่อนเบี้ยประกันชีวิตของผู้มีเงินได้สามารถหักลดหย่อนภาษีเงินได้ตามจำนวนเบี้ยประกันที่จ่ายจริงสูงสุดได้ถึง 100,000 บาท และกรณีที่มีเบี้ยลดหย่อนประกันสุขภาพ ลดหย่อนได้สูงสุด 25,000 บาท แต่รวมกับเบี้ยประกันชีวิตแล้วจะต้องไม่เกิน 100,000 บาท และหากคู่สมรสไม่มีเงินได้ผู้มีเงินได้สามารถนำเบี้ยประกันชีวิตของคู่สมรสมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10,000 บาท
- **เบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ** คือ หักลดหย่อนเบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญได้จำนวน 200,000 บาท แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้พึงประเมิน
- **เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ** คือ เป็นเงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ลดหย่อนได้ทั้งหมด 500,000 บาท โดยใน ส่วนที่ไม่เกิน 10,000 บาท จะนำมาคำนวณเป็นรายการลดหย่อน และ ส่วนอีก 490,000 บาท จะอยู่ในส่วนเงินที่ได้รับยกเว้น)
- **ค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุน RMF** คือ เงินลดหย่อนซื้อกองทุนรวม RMF สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีในอัตราไม่เกินร้อยละ 30 ของเงินได้พึงประเมิน ทั้งนี้ จะต้องมียกเว้นไม่เกิน 500,000 บาท สำหรับปีภาษีนั้น
- **ค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุน SSF** คือ เงินได้ที่ผู้มีเงินได้ซื้อกองทุน SSF ซึ่งสามารถนำมาหักลดหย่อนได้ไม่เกินร้อยละ 30 ของเงินได้พึงประเมิน ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 200,000 บาท

หมายเหตุ : เงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ, เงินสะสมเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, RMF และ SSF รวมกันแล้วจะหักลดหย่อนได้ไม่เกิน 500,000 บาท

- **ดอกเบี้ยกู้ยืมเพื่อซื้อ เช่าซื้อ** คือ ดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารอยู่อาศัย ลดหย่อนตามจำนวนเงินที่ได้จ่ายไปจริงแต่ไม่เกิน 100,000 บาท
- **เงินได้ที่จ่ายไปเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์** คือ เป็นการลดหย่อนสำหรับการซื้อบ้าน ในระหว่างวันที่ 13 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ให้ใช้สิทธิหักลดหย่อนได้ ไม่เกิน 120,000 บาท หักลดหย่อนต่อเนื่องกัน 5 ปีภาษี ให้เป็นจำนวนเท่าๆ กันในแต่ละปีภาษี
- **เงินสมทบกองทุนประกันสังคม** คือ เงินสมทบที่ผู้ประกันตนจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคม ปัจจุบันลดหย่อนได้สูงสุด 9,000 บาท โปรแกรมจะคำนวณจากอัตราที่หักประกันสังคมแต่ละเดือนให้อัตโนมัติ
- **ค่าเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ** คือ ค่าบริการหรือค่าที่พัก ในการท่องเที่ยวภายในประเทศไม่เกิน 15,000 บาท (ขึ้นอยู่กับประกาศของสรรพากรในแต่ละปี)

- **ค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการ** คือ เงินได้ที่ซื้อสินค้าหรือบริการภายในประเทศ ตามระยะเวลาประกาศของรัฐบาล ลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท (ขึ้นอยู่กับประกาศของสรรพากรในแต่ละปี)

หมายเหตุ : โปรแกรมจะมีการตั้งค่ามาตรฐานไว้เรียบร้อยแล้วไม่ต้องตั้งค่าใหม่ แต่หากในอนาคตกฎหมายมีการปรับเปลี่ยน สามารถเข้ามาแก้ไขการตั้งค่าได้